

1153 345

A Szakszervezetek Szövetkezeti Értesítője

„Nem kétséges, hogy a szervezett munkásság sokat vár a szövetkezeti mozgalmától” - üzeni Kossa István a szövetkezőknek

Az Általános Fogyasztási, Termelő- és Értékesítő Szövetkezet hivatalos közlönye

1947 június 18

Ara: 20 fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest IX, Ferenc körút 14. szám
Telefon: 139-276

A szakszervezetek és a szövetkezeti mozgalom

Írta: KOSSA ISTVÁN

Szinte teljesen felesleges kimutatni, hogy a szövetkezeti mozgalom minden országban — így nálunk, Magyarországon is — szoros tartozéka volt a szakszervezeti mozgalomnak.

A szervezett munkásságban mindig megvolt nemcsak a törekvés, de az áldozatkészség is, hogy saját szövetkezeteket hozzon létre. Szövetkezeteket, melyeken keresztül remélte, hogy könnyíthet sorsán. Sokszor és sokhelyütt a szövetkezet még a szakszervezetet, vagy a pártot is helyettesítette. Ott, ahol a hatalom nem tűrte a pártot, vagy a szakszervezeteket, ott a szövetkezeti tömörülés volt az egyetlen lehetőség arra, hogy a munkásság valamilyen formában szervezeti életet éljen, valamilyen szervben tömörüljön.

Ezért van nálunk, a szervezett munkásság között különösen értékes hagyománya a szövetkezeti mozgalomnak.

A felszabadulás után, akkor, amikor Budapest még ostrom alatt állott, a felszabadított területeken egymásután alakultak meg a szakszervezetek kezdeményezésére a különféle fogyasztási és termelő szövetkezetek. Ezek az első időkben kitűnően prosperáltak. Az infláció igen nehéz helyzetbe hozta szövetkezeteinket. A munkásság által befizetett részjegyek elértéktelepedtek. Csak komoly erőfeszítéssel sikerült szövetkezeteink nagyrészt a stabilizációba átmenteni. Azóta a legtöbb erőteljesen fejlődik.

Igen nagy azoknak a termelőszövetkezeteknek a száma, melyek úgy jöttek létre, hogy egy elhagyott üzem munkásai szövetkezetbe tömörülve átvették az elmenekült, vagy lefogott fasiszta tulajdonát képező üzemet. A munkásság magaválasztotta vezetőket állított az üzem fontos helyeire. Ezek az új munkásigazgatók általában igen jól megállták a helyüket. Igen sok új gazdasági vezető került ki soraikból.

Összintén meg kell mondani, hogy a szakszervezetek tevékenysége a felszabadulás utáni időben a szövetkezeti mozgalomban legfeljebb csak odáig ter-

Mit nyújt a szövetkezet?

Új tagjaink részéről gyakran hangzik el a kérdés: mit nyújt a szövetkezet?

A feltett kérdésre az alábbiakban válaszolunk.

Tiszta és nívós árudákban több mint ezer előzékeny alkalmazott olcsó és jó árukkal látja el az ország fogyasztóit a legnehezebb időkben is. Nem kérkedünk azzal, hogy Budapest éhínségének leküzdésében jelentős szerepet vállaltunk és hogy a közellátás nehézségeit sok külföldről behozott áruval enyhítettük. Több mint kétszáz árudánk árszabályozó tevékenysége is közismert. Közben pedig fáradhatatlanul építettük a szövetkezetet, amely ma már országunk egyik legnagyobb gazdasági szervezetének számít.

Ezt nyújtottuk eddig! Munkánk eredményes voltát az eddig hozánk csatlakozott tagok tízezrei bizonyítják.

Ezúttal azonban új tagjaink kérdésére válaszolunk, akik e multbeli tevékenységünk gyümölcseit még nem élvezték. De régi tagjainkat is érdekli, ha a szövetkezet jövőbeli fejlődésének lehetőségeit latolgatjuk.

Az elmúlt két nehéz esztendő jelentős eredményei alapján, erőnk tudatában nézünk a jövőbe, amely a szövetkezeteknek újabb, felmérhetetlen fejlődési lehetőségeket ígér.

jedt, hogy vezetőket adott és inspirált. Komoly szövetkezeti szervezés, átfogó irányító munka nem folyt. Ezen most már sürgősen változtatni kell.

A szakszervezeti mozgalom döntő kiegészítő része a szövetkezés. A dolgozók életnívójának emelését nemcsak a bérek állandó emelése révén lehet elérni, hanem olcsóbb és jobb áruval való ellátással, sőt egyáltalán bizonyos ritkább árukkal való ellátásnak biztosítása révén is.

Most, amikor a hároméves tervvel kapcsolatban a legdöntőbb feladatnak az általános jólét megteremtését tartjuk, akkor nem nélkülözhetjük mozgalomban a szövetkezeteket sem.

Kétségtelen persze, hogy rendet kell előbb teremtenünk szövetkezeti téren. Bizonyos észszerűsítést kell végrehajtunk.

Hároméves tervünk augusztus elsejétől a bérek rendszeres emelkedésével egyre növekedő életnívót biztosít az ország dolgozóinak. Már most készülünk arra, hogy a növekedő kereslet és az áruk szaporodásával jelentkező verseny idején szövetkezetünk bőséges raktárral, kiváló minőségű és olcsó áron forgalombahozott árukkal állhasson mindenki rendelkezésére.

Az egyre nagyobb mennyiségben szükséges árut a fejlődő ipari és mezőgazdasági termelés, továbbá a mindinkább kibontakozó külkereskedelmi tevékenységünk biztosítani fogja. Fontos feladatunknak tartjuk még, hogy a fejlődő földműves- és termelőszövetkezetek termékeinek forgalomba hozatalával az áruk további lemorzsolódását is biztosítsuk. A termelőszövetkezet áruját forgalomba hozó fogyasztási szövetkezet kétségtelenül eredményes árletörő munkát végezhet, mert a magánkereskedelemtől bekapcsolódó közvetítő kezek haszna itt nagyrészt megtakarítható lesz.

További fontos feladatunk az, hogy a hároméves terv eredményei nyomán jelentkező nagyobb vásárlóerőt jelentős részben szövetkezetünk részére biztosítsuk. A jelentkező nagyobb forgalom nyeresége szövetkezetünk további fejlődését biztosítja és ennek eredményeit mindannyian élvezni fogjuk. Új árudákra, további üzemekre van szükségünk, hogy feladatunknak mennél nagyobb mértékben

felelhessünk meg! Vásároljunk tehát mindent a szövetkezetben, hogy célunkat filléreinkkel mielőbb megvalósíthassuk!

A szövetkezeti üzemekben termelt és a mezőgazdasági szövetkezetektől származó árukkal azonban nemcsak árszabályozó tevékenységet fejtünk ki, hanem a termelés és elosztás demokratizálása terén is fontos munkát végzünk. A szövetkezeti áru megbízható minőségével és lehető legolcsóbb árával mindenhová el kell hogy jusson!

Ma a fényes belvárosi üzletek különleges élelmiszereket, a feltéte, gyakran poros és piszkos kis külvárosi boltok másod- vagy harmadrangú árukat is forgalomba hoznak. A szövetkezetek ezzel szemben mindenütt nívós, tiszta, jól felszerelt árudával, azonos minőségű árukkal jelennek meg, amelyekben előzékeny személynzet, szövetkező társaink, látnak el bennünket szükségleteink kielégítéséhez szükséges cikkekkal.

E munkánk eredménye a dolgozók közösségi szellemének mindig nagyobb méretű kibontakozása lesz. Ezzel a szellemmel és céltudatos munkával fogjuk nagyra tenni szövetkezetünket és hisszük, hogy mindig gyorsabban jelentkező eredményeinkre a büszke tagok százezrei mondják majd: ezt nyújtotta a szövetkezet!

Lehetetlen, hogy erőinket száz és száz apró szövetkezet problémáinak megoldására pazaroljuk el. A kevésbé erős szövetkezteinket össze kell vonnunk. Másrészt szövetkezteinknek határozott cél kell adnunk.

Ezért feltétlenül fontosnak tartom, hogy a Szakszervezeti Tanács mielőbb kidolgozza szövetkezeti programját, vagy legalább is szövetkezeti vonalát pontosan meghatározza. Egységes elgondolás alapján kell aztán továbbfejleszteni és összekapcsolni a szakszervezeti szövetkezeteket és az egyes üzemek önálló szövetkezeit.

Nem kétséges, hogy a szervezett munkásság sokat vár a szövetkezeti mozgalomtól. Ezért követelik ma már gyűléseiken majdnem mindenütt az erőteljesebb szövetkezés megindítását.

Az értékálló pénz most már biztosítva van. Most már érdemes a tagszerzést újra megindítani. Érezze minden dolgozó, hogy nemcsak a vásárlás révén tartozik a szövetkezetbe, hanem mint részjegytulajdonosnak beleszólása is van a szövetkezet ügyeibe. A részjegytulajdonos a magáénak is tekinti a szövetkezetet. A magáét pedig érdemes védeni, támogatni. Kifejlődik, ki kell fejleszteni megint a szövetkezet és a tagok közt a szoros kapcsolatot.

Szakszervezeteinknek megint éltre kell kerülniök a szövetkezeti mozgalomban. Ezt el is várja tőlük a szervezett munkásság és ha eddig ezer és ezernyi sürgős tennivalónk miatt el is hanyagoltuk a szövetkezeti kérdést, most már sürgősen be kell pótolnunk a mulasztást.

**Előre...
100.000
új tagért!**

AFOSZ áruda Horányban

Július 8-án, vasárnap reggel megnyílt szövetkezetünk 207-ik árudája a horányi parton. A szentendrei szigetnek ez a része üdülő- és vikendtelepeket foglal magában. Itt van a TTE, az AFOSZ és még egész sor más üdülőtelep, ahol a szabadbavágyó pesti dolgozó szabadságát és hétvégi vikendjét tölti el. Sok panasz hangzott el eddig, hogy a vikendezők teljesen ki vannak szolgáltatva a vendéglők és a faluból árut hozó kapzsi egyének uzsorájának.

Most ez egy csapásra megváltozott. Hallgassuk meg, mit mondanak a nyaralók.

Reggel 9 óra tájban megállunk az áruda előtt és figyeljük a kiszolgálást. Körülbelül 10-12 vikendező áll az áruda előtt, tejet mérnek. Megkérdezzük, mi a véleményük, örülnek-e, hogy megnyílt a fiók.

— Igazán nagyszerű gondolat volt és nagyon örülünk, hogy a szövetkezet megnyitotta ezt a fiókot. Végre itt is rendes napi áron vásárolhatunk — mondja egy napbarnított asszony kislány kezét szorongatva.

— Eddig, ha tejet akartunk venni a gyerekeknek reggelire,

kénytelenek voltunk 3 forintot fizetni literenként, mert olcsóbban nem lehetett hozzájutni. Most 1.60-ért kapjuk és tudjuk, hogy nem pancsolt, hanem friss OMTK-tej.

— A gyümölcs is lényegesen olcsóbb. Például a cseresznye — kapcsolódik a beszélgetésbe egy fiatal vásárló. Ép tegnap vettem egy asszonytól 3.20-ért, de egészen rossz minőségűt, apró szeműt és itt, az árudában, 2.80-ért gyönyörű ropogós, nagyszemű cseresznyét lehet kapni.

Most egy idősebb férfi szólal meg. — Eddig kénytelen voltam a vendéglőben étkezni, ami bizony nem a mi pénztárcánknak való, mert a felvágottakat jég nélkül nem tarthattuk magunknál 2-3 napig, most viszont bő választékban állandóan friss felvágottakat és más hideg ételeket vásárolhatunk napi áron.

A környéken hamar híre fut az új szövetkezeti árudának és csoportosan jönnek vásárolni. Bizony kevés az egy kiszolgáló, de nincs baj, mert rögtön érkezik segítség. Szövetkezetünk egyik cégvezetője és ellenőre szorgoskodik a pult mögött.

Örömmel és önzetlenül segítenek, hogy a sok éhes embert minél előbb kielégítsék. Estére egész szép forgalmat bonyolított le az áruda. A célt elértük. Letörtük az árakat. Most már senki nem

fog 3 forintot fizetni egy liter tejért és 3.20-at egy kiló cseresznyéért, amikor ezt sokkal jobb minőségben, jóval olcsóbban szerezheti be szövetkezetünk árudájában.

Balatonlellel levelezés

az AFOSZ Igazgatóságához!

T. Igazgatóság!

Mi, a sorsolási jutalomban részesült húsz áruda dolgozó, községünk fejézzük ki az Igazgatóságnak, Üzemi Bizottságnak és a Propagandaosztály Vezetőjének. Demokratikus gondolkodásukkal bizonyosságot tettek szociális érzésükről és a legszorgalmasabbnak meg is adták a kiérdemelt jutalmat. Ezen nagylelkűségük serkentő példa lesz részünkről a jövőre vonatkozóan és minden tudásunkkal, szorgalmunkkal a Szövetkezet erősödését kívánjuk elősegíteni, hogy az Igazgatóságnak módjában állhasson minél jobb megélhetést nyújtani dolgozóinak.

Egyben megemlékezünk Horváth Mamának kedves figyelméért, amellyel kellemessé és felejtethetlenné tette számunkra a balatonlellel üdülést.

Boldog lehet mindaz, aki ebben a kitüntetésben részesült. Balatonlelle, 1947 június 4.

Aláírások:

Bornemissza Lajos	44. é.
Garami Gyula	54. é.
Moser Rezső	39. é.
Török Ferenc	114. é.
Stringovics János	157. é.
Molnár Anna	48. é.
Winkler Imréné	7. é.
Szlatky Gáborné	40. é.
Kasza Zoltán	31. é.

Június 15-én tartották az Országos Szövetkezeti Napokat

Július 5-én tartják meg világszerte a szövetkezeti napot. A budapesti szövetkezők is együtt ünnepelnek majd július 5-én a külföldi szövetkezetekkel.

Vidéken azonban — az aratási munkákra való tekintettel — jú-

níus 15-én már megtartották az Országos Szövetkezeti Tanács rendezésében. A vidék hat nagy városában, Győrött, Szombathelyen, Debrecenben, Pécsen, Szegeden, Miskolcon, a Tanács előadójának részvételével szövetke-

A sebeket gyógyítani kell és nem felszakítani

pestre. A harc akkor még a fővárosban a legnagyobb erővel folyt és nálunk, a decemberben felszabadult Rákosszentmihályon az a hír járta, hogy a szovjet hadak már a Dunaparton vannak. Tompa-morgások között erőteljes dörmögések hallatszottak, a sebesültszállító kocsik hosszú sora vonult el a házunk előtt, mégis rászántam magam az indulásra. A fiatalok akkor még a bunkerek és házak rejtékében húzódtak meg — nem is volt kíváncsi, hogy mutatkozzanak — és ránk, idősebbekre hárult az a kötelesség, hogy híreket vigyen és hozzon, hiszen a legképtelenebb mendemondák szálltak szerteszét a községünkben.

El kellett indulnom. Nem volt ez akkor könnyű elhatározás. 1945 januárja, a felszabadulás hava volt, sok épület romokban hevert, közlekedés, villanyáram híján nem volt. Így hát gyalogszerrel indultam el a jeges földeteken keresztül, itt-ott nagy kerülőkkel a hidak hiánya és az aknaveszély miatt, hogy újra felvegyem a kapcsolatot a szakmai- és pártkörökkel, de egyben, hogy megtudjam, van-e már és milyen megmozdulás a szövetkezeti mozgalomban.

Ez a vállalkozás akkor nem volt könnyű dolog, de sikerrel végződött. A szükséges tagsági könyvek, újságok és rölapok megszerzése után

visszafelé indultam, hogy a sötétség beállta előtt hazaérkezhessem.

Az Andrássy úton menve, szomorú szívvel néztem a lerombolt házakat és a belőlük készített barrikádokat, amikor a Rózsa uca sarkán hirtelen átéltem és szovjet módon megéreztem valaki. Nagy örömmel ismertem fel a nagyműveltségű és emberséges Nikolaj Zsiglajev századost, akit két hétig betegágyában ápolunk rákosszentmihályi lakásunkon és ez alatt az idő alatt őszinte, komoly barátság fejlődött ki közöttünk. A fiatal orosz százados azután bemutatott a kapu előtt tartózkodó tiszt csoportnak, akik közül az egyik nagy érdeklődéssel nézte a kabátom háttárájába tűzött szírványos színű szövetkezeti jelvényt, az International Cooperative Alliance jelvényt, melyet még annak idején, 1930 augusztusában a Bécsi Szövetkezeti Kongresszuson kaptam. A tiszt (az Angol Misszió tagja volt) kérdezni kezdett, de mivel nem tudtuk megérteni egymást, hamarosan kerestünk egy tolmácsot. Az ezredes első kérdése az volt, hogy honnan van a szövetkezeti jelvény? Mikor hivatkoztam az 1930 augusztusi Bécsi Nemzetközi Szövetkezeti Kongresszuson való részvételemre, a legnagyobb örömmel kiderült, hogy W. P. Watkinssal, az egyik nagy angol szövetkezet igazgatójával hozott össze a sors, akivel annak idején Bécsben is találkoztam.

Hogy 15 év utáni váratlan találkozásunkat megünnepeljük. Watkins rögtön bevitt az épületbe, ahol lakott és rég nem látott dolgokkal vendégelt meg. Valódi tea, kenyér, whisky, húsfélék és kekszek, melyeket mi, az ostromot meg az azt megelőző inséges éveket átvészeltük, már csak emlékből ismertünk. Mindez előkerült Watkins asztalára és én nem győztem mohón falni a rég nem ízelet élvezeti cikkeket. Közben kiderült, hogy a német nyelvet mindketten elég jól bírjuk és így könnyebben beszélgettünk. — előszedve a bécsi emlékeket. Szóba került A. J. May, az angol,

Karl Renner, az osztrák, Emmy Freundlich asszony, a francia Carl Gide, a szovjet Badajev, az amerikai W. Barbasse, akik a kongresszuson soha el nem felejthető lelkes beszédekben méltatták a szövetkezeti összetartó erőt és annak nemzetközi jelentőségét, mely Észak-Dél, Kelet-Nyugat mindenféle fajú és színű, sokféle nyelven beszélő lakóit majd egyetlen egy tömbbe fogja egyesíteni és a szövetkezeti gondolat szírványos lobogója alatt fogja meghódítani, egyben megváltoztatni az egész emberiséget. Megfogták szűnni az okok és nem lesz soha többé háború!

Együtt ült az asztalnál a két öreg szövetkező és csendes érdeklődéssel folyt a meghitt, most már baráti beszélgetés. Miről is beszélhettek volna? Persze, hogy a szövetkezeti mozgalomról.

Watkins az 1930-as kongresszus után több társával együtt ellátogatott Budapestre is és itt a magyar szövetkezők vendége volt és élénken érdeklődött, hogy mi történt azóta az Általános Fogyasztási Szövetkezettel? Mikor elmondtam, hogy Imrédy Béla és országgyűlési társai hogy tették tönkre a dolgozó magyar munkásságnak és értelmiségnek ezt a szeretett és féltett oszlopát, bizony beszéd közben elhagyta Watkinst is az ismert „angol hidegvér” és nagyot csapott az asztalra!

Azután megnyugodott és kék szeméi a szemüveg mögött merengően nézett a láthatatlan távolba... — Hát igen, mondá, látom, hogy a szövetkezeti gondolat, a mi közös ideálunk, sokat szenvedett nálatok is és a többi fasiszta országokban. Hiszen Mussolininek is az első és legelső szövetkezeti mozgalomát megfojtani, vezetőit pedig: Mateottit kivégezték, Pittoni pedig a maláriás Lipári szigeten lehelte ki lelkét és Hitlernek is a legelső szövetkezetek megfojtása. De minden hiába. Mi, szövetkezők, tudjuk azt, hogy a legnemesebb és legszebb eszme a szö-

vetkezeti eszme, az, melyet semmiféle erőszak nem tud megsemmisíteni. Meg vagyok arról győződve, mondta Watkins, hogy a magyar szövetkezők is fel fogják támasztani az ő szövetkezetüket és a szírványos színű lobogó nálatok, a magyar ormokon is, diadalmasan fog lengeni. Egyébként pedig arra kérem, hogy régi jó magyar barátainak — akik még élnek — mondja meg, hogy a régi és változatlan hitű szövetkező — Watkins —, küldi őszinte baráti üdvözlését.

Az est rohamosan közeledett és kénytelen voltam búcsúzni Watkins barátomtól. Megköszöntem neki, hogy engem, bár régi ismerőst, de most mégis, mint egy ellenséges állam tagját, ilyen szeretettel vendégelt meg. Watkins erre így felelt:

„Az igaz szövetkező szövetkező társában nem láthat ellenséget, bármilyen nyelven is beszél, akár milyen, az arszine, mert minket, szövetkezőket át kell, hogy hasson az a magasabbrendű szövetkezeti szellem, mely maga a szövetkezeti gondolat és ami a nyereszkedő társadalmat át fogja alakítani és bevezeti az emberiséget a közös gazdálkodásba. Mert — mondta búcsúzóul Watkins — nekünk, szövetkezőknek a sebeket gyógyítani kell és nem felszakítani.

Lakenbach Arthur

zeti nagygyűlések voltak, melyeken hatalmas számban vettek részt a szövetkezők.

A győri szövetkezeti ünnepségen Tildy Zoltán köztársasági elnök és Dinnyés Lajos miniszterelnök is megjelent. A Szövetkezeti Tanács részéről Gárdos Mária mondott beszédet. Debrecenben több, mint hatezer szövetkező vonult fel az ünnepségre. Az Országos Szövetkezeti Nap sikere bizonyítja, hogy a földművesszövetkezetek megerősödtek és mind szélesebb néprétegeket hódítanak meg a szövetkezeti eszme népszerűsítésére.

Áruosztályi hírek

Szövetkezetünk az utolsó két hétben egész apparátusát arra állította be, hogy a fővárost minél olcsóbb, friss főzelékkel, zöldséggel, gyümölcssel lássa el. Megbizottaink autókban járják be az országot, hogy felvásárlótelepeket létesítsenek minél olcsóbb és frissebb idényárunknak a fogyasztókhoz való juttatása érdekében.

Már eddig is nagymértékben sikerült szövetkezetünk közreműködésével az árakat lenyomni, a lenyomott árak dacára is igyekszünk a piaci árnál olcsóbbak lenni.

A Nagyvártelepen lévő kirendeltségünk naponta 24 teherautóval szállítják ki Nagy-Budapest területére a friss árut és ritka kivételről vagy előre nem látott üzemszavartól eltekintve legkésőbb 9 vagy fél 10 órára ott van mindenütt a vitamindús zöldség-, főzelék- és gyümölcsár.

Burgonyafelhozatal a közelmúltig még nem volt kielégítő, de a vidékről beérkezett jelentések szerint a legutóbbi esőzések általában megjavították kilátásainkat és burgonyában komoly olcsóbbodás várható.

A tojásfelhozatal a legutóbbi napokban csökkent. Figyelmébe ajánljuk tagjainknak, hogy őszi tartalék vételére szóló tojásutalványokkal — amíg a készlet tart — továbbra is rendelkezésükre állunk.

Az elmúlt években többféle befőzőhártya került forgalomba. Szövetkezetünk a közeledő befőzési idény alatt saját márkájával elsőrendű befőzőhártyával siet a háziasszonyok segítségére. Az AFOSZ befőzőhártya kiváló minőségű, tehát minden háziasszonynak nyugodtan ajánlhatjuk.

Schmoll Pasta

Magyar gyártmány

Újpest a bajnok

Újpest már bajnokságot nyert, de a második helyért még adáz küzdelem folyik. Valószínűleg csak az utolsó fordulóban fog eldőlni a második és a harmadik hely kérdése. Számításba jöhet a Vasas, a Kispest és Ferencváros. Az utolsó két forduló minden mérkőzése hatalmas harcot ígér, különösen a kiesőfélben lévő csapatok, az ETO, a Haladás, a Szeged, az ERSO és a Dorog fog oroszláncmörkkel küzdeni az életet jelentő pontokért.

Uranos kékitő, fém tisztító és

SATURNUS paszta

minden háztartás legnagyobb hasznát

A Szövetkezet munkája külföldön

Belgiumban is baj van az árak körül; ott is megfizethetetlenek a közszükségleti cikkek. Ezért szólította volna fel a belga közellátási miniszter a vásárlókörzséget, hogy a legszigorúbban ellenőrizze az árakat az üzletekben. De Belgiumban nem állnak meg félúton.

A belga szövetkezetek lapja felhívja a vásárlókat, hogy erősítsék meg szövetkezeteiket és vásároljanak szövetkezeti boltokban és áruházakban, mert a régi és jól kifejlett belga szövetkezetek keznek azért, hogy a legkitűnőbb nyersanyagokkal, a legjobb munkával elkészített árut hozzátűk a vásárlók rendelkezésére.

Nem tudunk róla, hogy tiltakoztak-e a belga kereskedők a szövetkezetek ilyen „tisztességtelen versenyé” miatt. Ugyátszik, Belgiumban nem tartják tisztességtelen dolognak azt, ha valaki jöminőségű árut olcsó áron hoz forgalomba.

A dán földművesszövetkezetek a legszorosabban együttműködnek az értékesítő szövetkezetekkel. Ez természetes is, mert a dán parasztnak majdnem kivétel nélkül tagjai a termelőszövetkezeteknek és így az együttműködés érdekében, de saját jól felfogott anyagi érdekükben is, lemondanak arról, hogy maguk-
te-
gyék kannába, vagy bugyorra termékeiket és maguk bocsássák azt áruba.

A mezőgazdasági szövetkezeteknek 204 ezer tagja van. Ezek közül 150 ezer tagja van az értékesítő szövetkezeteknek is. Ilyen módon a két szövetkezeti szervezet tökéletesen kiegészíti egymást. Hatalmas teherautókkal rendszeresen gondoskodnak a termelt szövetkezeti áruk legjobb értékesítéséről mind külföldön, mind belföldön. Ugyancsak az értékesítő szövetkezetek gondoskodnak arról, hogy Dánia takarmányszükségletét, amelynek fedezésére az ország termelése nem elegendő, le-
olcsóbb áron, minden közvetítői haszon nélkül külföldön szerezzék be.

Hollandiában is egységes szövetkezeti központ van alakulóban. A központi szövetkezeti szerv szervezeti szabályait már kidolgozták. Az egységes szövetkezeti központ egy gazdasági egységbe tömörítene mintegy 300 ezer családot. Még nem találták meg a megoldását annak, hogy milyen formában kapcsolják be a falusi termelőszövetkezeteket, de ez a kérdés is rövidesen megoldódik. Ezután központosított propagandával és érdekvédelemmel a holland szövetkezetek jelentős tényezői lesznek a mezőgazdasági termelésnek és kereskedelemnek.

Jól működik a Kibesz

A szövetkezeti mozgalom célja mindenkor az, hogy profit nélkül, csak a költségek felszámításával juttassa el az árucikkeket a fogyasztóhoz. A fogyasztási szövetkezetekkel párhuzamosan működnek a kisiparos, kiskereskedői beszerző szövetkezetek. Céljuk az, hogy a tökeszegény kisiparosokat és kiskereskedőket egyesítve, mentesítsék azokat a nagykereskedői áruzsora fojtó nyomása alól.

Manapság sok támadás éri ezeket a beszerző szövetkezeteket, melyeknek működése nagyban megkönnyíti a kisiparosság termelő munkáját és ezzel elősegíti a hároméves terv megvalósítását.

A legnagyobb intenzitással működő beszerző szövetkezet a Kibesz, a Kisiparos, Kiviteli és Behozatali Szövetkezet. A közelmúltban bonyolította le első

komoly import ügyletét, mely egy nagyon fontos kisiparágat tesz termelőképesebbé.

A Kibeszbe tömörült kefekötőiparosok 1938 óta most juthattak először külföldi nyersanyaghoz, mely a műszaki kefe gyártásához szinte nélkülözhetetlen. A most behozott mexikói gyökér, melyet Mexikóból Svájcban keresztül importál a szövetkezet, legfontosabb nyersanyaga az üzemekben használatos szerszámkeféknek.

A szövetkezet által szétosztott gyökér kilónként Ft 17.50 árban kapható, a Kefekötő Ipartestületen keresztül kizárólag kisiparosok részére. Döntő győzelme ez a szövetkezeti mozgalomnak, ha figyelembe vesszük, hogy a sokkalta gyengébb minőségű belföldi pótlanyag, amelyet eddig használtak, a „magyar sikár” a mi nagykereskedőinknél kilónként Ft 30.— kerül.

Miért járunk a Nőgildébe?

Az asszonyoknak sok gondjuk van. Mennyit fáradoznak azon, hogy hol kaphatnak valamit olcsóbban, ami jó is, friss és változatos is az ebédhez.

Beszaladunk a szomszédasszonyhoz megkérdezni, nem tudja, hol kapni tojást? Hol olcsóbb a krumpli? És bizony lejárjuk a lábunkat addig, amíg megtaláljuk az üzletet, hogy ugyanakkor máshova szaladjunk, ahol a fűszert kapjuk. Mennyit fáradozunk, amíg hozzájutunk a főzéshez.

Ezután még a szomszédasszony elmeséli, hogy ő bizony a sponót olcsóbban vette. Milyen bosszúság ez.

Mi asszonyok sosem gondolkodtunk még azon, hogy vajjon miért van az, hogy egyik kereskedőnél ez olcsóbb, a másiknál amaz? Egyik kereskedő szép árut ad, a másik nem?

Gondolkozunk rajta, hogy ne legyünk kénytelenek gondtal és fá-

radsággal vásárolni, hogy emberibb életet élhessünk.

Szomszédasszonyok, álljunk össze tereferélni, de annak értelme is legyen. Akkor nem mondja férjúrunk, hogy a feleségem megint traccsol.

Mit csináljunk? Szövetkezzünk. Járjunk a mi szövetkezetünkbe. Ha valami nem jól van, elmondhatjuk kifogásainkat, mert a szövetkezet a miénk, dolgozó asszonyoké.

Ezeket a problémákat megbeszéljük Nőgilde-összejöveteleinken, mind egyikünknek lesz valami tapasztalata, felvilágosításokat kérünk az üzletvezetőségtől a beszerzésre vonatkozólag. Így tudunk csak közvetlenül javítani sorsunkon.

Asszonyok, olyan sok nehéz problémát megoldottunk már, anyák, háziasszonyok, könnyítsünk helyzetünkön.

Rovar-, téreg- és palkányiró a legmegbízhatóbb.

Szövetkezeti induló

I.

Építs újat dolgozó Népi!
Kit küld a föld, a könyv, a gép, —
Hogy a tőkes hasznát s „rendet”
„Szabad rablást” elseperjed, —
S teremts hazát Önmagadnak,
Mutass jövőt fiadnak!

Refr.

Száll a dal és hív a szó, —
„Szövetkezzél dolgozó!”
Teremts szebbet s jobbat réginnél!
Ne igában, — szebb világban,
Jóvoltodból — Te boltodból
Jobban élj!

II.

Bajod, gondod mindig akad?
Adsz a kezod, — ne hagyd magad!
Együtt küzdünk, — együtt álljuk!
A „rablóknak” visszavágunk,
Együtt veszünk és — mi kapjuk,
A hasznát is visszaadjuk. —

Refr.

Száll a dal és hív a szó, —
„Szövetkezzél dolgozó!”
Teremts szebbet s jobbat réginnél!
Ne igában, — szebb világban,
Jóvoltodból — Te boltodból
Jobban élj!

III.

Tied a bolt, tied a gyári!
Vásárlókosaradra vár.
Mégkantsz mindent. Jót és olcsón!
Szövetkezeti bolt, — ott honi!
Tőkes üzlet csábít? — hagyd ott!
Ellenséghez ne vigy hasznod!

Refr.

Száll a dal és hív a szó, —
„Szövetkezzél dolgozó!”
Teremts szebbet s jobbat réginnél!
Ne igában, — szebb világban,
Jóvoltodból — Te boltodból
Jobban élj!

IV.

Ami hasznát neki adnád,
Tartsd csak azt Te magadnál!
Ebből építs magad boltot,
Végy több árut, — töltésel hordót!
S adj tovább is olcsón annak,
Ki dolgozik, — a jó „tagnak”.

Refr.

Száll a dal és hív a szó, —
„Szövetkezzél dolgozó!”
Teremts szebbet s jobbat réginnél!
Ne igában, — szebb világban,
Jóvoltodból — Te boltodból
Jobban élj!

Dr Monostoru Gyula

Szappanfőző mosó- és tisztítószer a legmegbízhatóbb

Seperjen

REX

seprővel

Együnk valódi

HUNGÁRIA

tejkaramellát

Afosz fiókokban kapható

Éjféli jeladás

Az 1942-ben készült darab bizonyítja, hogy a honvédő háború súlyosabb feladatokat rótt az országra, mint a jó filmek készítése. A gyorsan pergő, de meglehetősen valószínűleg cselekményen nem sokat segít a színészek jó játéka. A cseh egyetemisták ellenállásának vagyunk tanúi a „szabadság-rádió” működésén keresztül. Megismerjük a saját bőrünkön is tapasztalt német elnyomás minden szörnyűségét, vad módszereit és kultúrgyűlöletét.

Az ész bajjal jár

A Nemzeti Színház most bemutató darabja szép példája az orosz kultúrának. Írója, Gribajedov, a cári orosz társadalom észszerűtlenségét leplezi le és gúnyolja ki. Csackij, egy haladékszellemű fiatal ember, a napoleoni háborúk után visszatér hazájába európai úttjáról, meglepve látja az előkelő körök maradiságát és változtatni, javítani akar rajta. Ebből származik a sok bonyodalom, mert „Az ész bajjal jár.”

A fiatalember szerepében Gábor Miklós nagy élvezetet nyújt. A fiatal színészgárdának egyik legnagyobb tehetsége. A humort szolgálja Balázs Samu, a töle megszokott hibátlan alakításban. A nők közül ki kell emelni Illosvay Katalin, Ladomerszky Margit és Pártos Erzsébetet. A kissé vontatott és nehézkes előadásmód miatt sokan nem érthetik meg a vígjátékot. A fordítás jól sikerült.

Asszonyoknak.

Télruhák elrakása. Legelső és legfontosabb tennivaló a téli, főleg gyapjúhalmi teljes portalanítása. Portalanítás után erősen átkeféljük, zsebeket kifordítjuk, hogy azokban sem morzsa, sem egyéb olyan anyag ne maradjon, melyet a molyok szeretnek. Lehetőleg olyan szekrénybe rakjuk a nyári hónapokra a ruhákat, melyet nem nyitogatunk, úgyhogy azok tavasztól őszig úgyszólván légmentesen elvannak zárva. Valami erős molyirtószert szórunk természetesen a ruhák közé.

Tintaolt eltávolítása. Ha tinta- vagy gyümölcsfoltot ejtünk, első teendők a foltot jó erősen becitromozni, utána vastagon besózni és így állni hagyni egy jó órahosszat. Ezután kidörzsöljük a foltot, majd először hideg vízben, utána pedig meleg vízben szappannal kimossuk.

Szőnyegek elrakása. A szőnyeget teljesen portalanítjuk, lehetőleg porolóval (prakker), mert a por-szívó nem elég radikális. Utána ki-

terítjük, friss újságpapírral beborítjuk, amelyet lepiccelünk terpen-tinnel, jó szorosan felgöngyölítjük, becsomagoljuk lehetőleg fehér csomagolópapírba (tudvalevő dolog, hogy a fehér színt a molyok elkerülik), átkötjük spárgával és felrakjuk a szekrény tetejére. Vigyázunk arra, hogy a szőnyeg simán fektüdjön, törést ne szenvedjen, mert az árt a csomózásnak. Azzal, hogy a szekrény tetejére rakjuk a szőnyeget, kettős célt érünk el: egyrészt a lakásban a legjobb hely, ahol nem kell bolygatni, másrészt a terpentinszag a szekrény tájékától is távol tartja a molyokat.

Cserépkályhák tisztántartása. Legelőször letöröljük a kályhákat a portól, utána egy kis langyos vízbe pár csepp szalmiákszeszt csöpögtetünk, azután ebbe a folyadékba mártott ruhával lemossuk a kályhát, majd egy száraz ruhával fenyresre dörzsöljük. Ugyanilyen eljárással tartjuk tisztán a fehérre festett, lakkozott ajtókat is.

Díóslepény. (Készült a Nőgilde VI. kerületi összejövetelére.)

Hozzávalók: Fél kg liszt, 15 dkg margarin, 2 dkg élesztő, 1 késhegynyi szódabikarbóna, 15 dkg cukor, 2 tojás sárgája, 2 dkg kakaó és 1 kg dió. A lisztet a margarinnal és élesztővel, a tojás sárgájával és szódabikarbónával összekeverjük annyi szódavízzel teszünk bele amennyit összeáll a tészta. Ké- részre osztjuk, egyik lapot kinyújtjuk és tepsibe tesszük, megkenjük a lekvárral, ráhintjük a cukorra összekevert diót, majd a tészta másik részét utána rendes tűznél sütjük.

Túrógombóc.

Hozzávalók: Fél kg túró, 2 tojás, 2 kanál liszt, 2 kanál gríz, 1 kanál cukor, kevés só, 10 dkg zsír, 3 dkg morzsa.

A túró fakanállal simára törjük, só, lisztet, tojást, cukrot, grízt hozzáadva, simára elkeverjük. Gombócokat formálunk belőle, forró, só- vízben kifőzzük. A morzsát zsírba pirítjuk, meleg tálon, forró zsírra és morzsával leöntve tálaljuk.

Főszerkesztő: Galló Béla.
Felelős szerkesztő: dr. Gelléri Gábor
Felelős kiadó:
Lakkenbach Arthur.

Világosság Nyomda Rt. Budapest 599.
VIII. Conti utca 4.
Felelős nyomdavezető: Eperl István

M e g h í v ó

a Magyar Munkások és Tisztviselők Takarékpénztára Részvénytársaság

1947. évi június hó 23. napján délután 1/4 órakor Budapesten, IX., Ferenc-körút 14. sz. alatti helyiségében tartandó

XXXVIII. — XL. évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1944., 1945. és 1946. üzlet évekről.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A hites könyvvizsgáló jelentése.
4. Az 1790/1947. M. E. sz. rendelet alapján javaslat a megnyitómérleg, az új alaptőke és a társasági részvények darabszámának és névértékének megállapítása, ennek folytán az alapszabályok 7., illetőleg 18. §-ának módosítása tárgyában.
5. Határozat az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
6. Az alapszabályok 23. és 30. §-ainak — az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok létszámának megállapítására vonatkozó szakaszának — módosítása.
7. Igazgatósági tagok választása.
8. Felügyelőbizottsági tagok választása.
9. Esetleges indítványok.

Jegyzet: (Kivonat az alapszabályok 18. §-ából.) A közgyűlésen 1 db 10 P n. é. részvény egy szavazatra jogosít, feltéve, hogy a részvények a még le nem járt szelvényekkel együtt 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság főpénztáránaál letétbe helyeztettek.

VAGYON

Megnyitó mérleg 1947. évi január hó 1-én.

TEHER

Beruházott vagyon:

Ingtatlanok:

Intézeti székház ———— 135.982.— Ft
Egyéb ingatlanok ———— 1.752.352.40 „
1.888.334.40 Ft

Berendezések és felszerelések — 111.145.— „ 1.999.479.40 Ft

Forgó vagyon:

Értékpapírok ———— 48.557.— Ft
Váltók ———— 4.267.794.90 „
Adósok ———— 431.705.53 „
Pénzüntézeteknél fennálló követelések ———— 1.129.256.52 „
Készpénz és külföldi pénzek — 14.585.94 „
Átmeneti vagyon ———— 11.196.25 „ 5.903.096.14 Ft

Nyugdíjkiegészítő Pénztár ingatlanai és bankbetéte: ————

255.433.96 Ft

8.158.009.50 Ft

Óvadékok ————

92.250.— Ft

Tiszta vagyon:

Alaptőke ———— 1.000.000.— Ft
Tartalék ———— 350.000.— „ 1.350.000.— Ft

Céltartalékok:

Nyugdíjtartalék ———— 528.480.— Ft
Jóléti alap ———— 243.593.87 „ 772.073.87 Ft

Tartozások:

Viszontleszámitott váltók ———— 790.000.— Ft
Takarékbetétek ———— 879.718.90 „
Folyószámlabetétek ———— 4.143.570.67 „
Hitelezők ———— 150.000.— „
Átmeneti köztartozások ———— 12.235.96 „
Egyéb átmeneti teher ———— 60.410.10 „ 6.035.935.63 Ft

8.158.009.50 Ft

Kezesések ————

92.250.— Ft

Megvizsgálta és helyesnek találta

a Felügyelőbizottság és a Hites könyvvizsgáló.

Az IGAZGATÓSÁG.